

erklæret, at saa snart det var blevet dem bekendt, at de havde haft personlig Fordel af Spekulation i deres eget Selskabs Aktier, har de betalt Fortjenesten tilbage. Saaledes har Direktør Prior reageret, og paa nogenlunde tilsvarende Maade har Etatsraad H. N. Andersen reageret overfor en Bemærkning, som kunde forstaas saaledes, at han var personlig Deltager i et Konsortium vedrørende Selskabets Aktier, og saaledes er det ogsaa meddelt om en unævnt Deltager i et Konsortium vedrørende et Skibsselskabs Aktier, at han har tilbagebetalt den Fortjeneste, han har oppebaaret. Hvorledes det nu end forholder sig hermed, og hvorledes det end overhovedet forholder sig med Spekulationer i eget Selskabs Aktier, naar Fortjenesten ikke kommer Direktøren eller Bestyrelsens Medlemmer personligt til gode men selve Selskabet, saa har man heller ikke kunnet undgaa at bemærke, at Bestyrelsen af et Selskab under Likvidation fornylig har udtalt sin alvorlige Misbilligelse af, at Selskabets Direktion har spekuleret i Selskabets Aktier baade personligt og paa Selskabets Vegne, men der tilføjes, at da der ikke er foregaaet noget retsstridigt, kan der ikke gøres mere i denne Sag. Men i alt dette træder Offentlighedens Stilling og selve de i Sagen impliceredes Stilling overfor Spekulation i eget Selskabs Aktier og personlig Fortjeneste derved tydeligt frem. Jeg haaber, at den højtærede Handelsminister vil forstaa Betydningen af, hvad der saaledes er foregaaet.

Hele den Sag, som er til Behandling, maa utvivlsomt oplyses til Bunds, ikke alene af de Grunde, jeg tidligere har nævnt, men tillige af den Grund, at der nu og da i Forbindelse med et eller andet Konsortiums Affærer nævnes et enkelt Navn, medens andre Navne ikke bliver nævnt. Jeg vil gøre opmærksom paa, at Diskretionshensyn overfor dem, der har deltaget i det vilde Spil, ikke maa sættes over Retfærdighedshensyn overfor dem, der ikke har deltaget deri. Et Blad skrev den Dag, da Kontortiet af 1. Februar 1917 var blevet omtalt, og en enkelt Persons, en Dames Navn, var blevet nævnt: Hvem er de andre, er det Ministre, er det Rigsdagsmænd, er det høje Embedsmænd? Samfundet kan ikke af Hensynsfuldhed overfor nogle tilsidesætte Retfærdighedshensynene overfor alle dem, paa hvem en

saadan Udtalelse kan kaste en Mistanke. Derfor er det nødvendigt, at denne Sag oplyses fuldt ud, til Bunds. Naar den er fuldt ud oplyst, vil det ogsaa være nødvendigt at tage Konsekvensen af denne Sags Lære om Kapitalens Organisationsform. Det ærede Medlem Hr. Fraenkel udtalte for nylig, ved Behandlingen af Trustloven, at der var meget i denne Sag, der maatte studeres til Bunds, for at man kunde tage sit Standpunkt dertil. Det ærede Medlem Hr. Fraenkel havde Ret i den Betragtning, men efter min Opfattelse var dens Anvendelse paa Trustloven urigtig, thi dens Bestemmelser kunde fastsættes ganske uden Hensyn hertil. Naar Sagen er oplyst, maa dens Lære tvinge Samfundet til at tage Konsekvensen overfor Kapitalens Organisationsform og den bestandige Fordeling af Stillinger indenfor en snæver Kreds, hvorved modstridende økonomiske Interesser samles i den samme Person, saaledes at den Kontrol, man foregiver at tilsigte, i Virkeligheden umuliggøres. Der er, den Gang Landmandsbankens Forhold ordnedes under Statsgaranti, truffet visse positive Lovbestemmelser vedrørende Direktionens Stilling, saaledes at dennes Medlemmer ikke samtidig kan sidde i andre Stillinger i erhvervsdrivende Selskaber og derved faa økonomisk modstridende Interesser. Forholdet vedrørende Landmandsbankens Bankraads Medlemmer er, som det fremgaar af de Offentligheden tilflydte Meddelelser, under Forhandling mellem Rigsdagens Bankudvalg og det høje Ministerium. Jeg haaber, at man vil tage den fulde Konsekvens af, hvad man har lært om Kapitalens Organisationsform allerede af det, der hidtil er oplyst.

Endvidere er Spørgsmaalet om de højere Embedsmænds Inddragning i Systemet paa ny lagt denne Rigsdag paa Sinde paa en saadan Maade, at jeg tror, at Rigsdagen en Gang enstemmigt maa kunne samles om en endelig Afgørelse af denne Sag. Man har kun gjort et første Skridt vedrørende Landmandsbanken under den statsgaranterede Form, men Skridtet maa tages fuldt ud.

Adskillige Spørgsmaal vedrørende de højere Embedsmænds Inddragning i dette System er blevet eller vil blive bragt ud af Verden ved forskellige Selskabers forsmæde-